

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060128431726916

ბრძანება №53

ქ. თბილისი

26 / იანვარი / 2016 წ.

საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზაზე, მდინარე ხევისწყალზე სახიდე გადასასვლელისა და მისასვლელი გზების მშენებლობაზე და ექსპლუატაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 2; 21.01.2016 საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზაზე, მდინარე ხევისწყალზე სახიდე გადასასვლელისა და მისასვლელი გზების მშენებლობაზე და ექსპლუატაციაზე.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაცივმა განუსაზღვრელი ვადით;
3. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№2; 21.01.2016) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუასქ. ნა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 2

21 იანვარი 2016 წ

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზაზე,მდინარე ხევისწყალზე სახიდე გადასასვლელისა და მისასვლელი გზების მშენებლობა და ექსპლუატაცია
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზაზე,მდინარე ხევისწყალზე სახიდე გადასასვლელი (კმ83+145+კმ84+150) და მისასვლელი გზები (კმ75+050-კმ84+150)
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 08.01.2016 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - შპს „გამა კონსალტინგი“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზაზე, მდინარე ხევსწყალზე სახიდე გადასასვლელისა და მისასვლელი გზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში, რომელიც ემსახურება არსებული საგზაო პარამეტრების გაუმჯობესებას და გამტარუნარიანობის გაზრდას.

წარმოდგენილ ანგარიშში განხილულ იქნა ალტერნატივები, ხოლო შეფასებისას გათვალისწინებული იყო ყოველი მათგანის დადებითი და უარყოფითი მხარეები. ალტერნატივებს შორის იყო ე.წ. ნულოვანი (არაქმედების) ალტერნატივაც.

წარმოდგენილ ანგარიშის მიხედვით წინასაპროექტო ეტაპზე განიხილებოდა სახიდე გადასასვლელის მოწყობის ორი ძირითადი ალტერნატიული ვარიანტი: სახიდე გადასასვლელის მოწყობა არსებული ხიდის ქვედა ბიეფში და არსებული ხიდის რეკონსტრუქცია.

პირველი ალტერნატიული ვარიანტის შემთხვევაში, სახიდე გადასვლელის მოწყობა დაგეგმილია არსებული ხიდის ქვედა დინებაში. ამ ვარიანტში განიხილებოდა კიდევ ორი ქვე ვარიანტი, კერძოდ: გადასვლელის მოწყობა არსებული ხიდიდან 130 მ-ის და 350 მ-ის დაცილებით. პირველი ქვევარიანტი გამორიცხული იქნა საწყის ეტაპზევე, რადგან მისი განხორციელების შემთხვევაში არ არის შესაძლებელი გზის ტექნიკური პარამეტრების მნიშვნელოვნად გაუმჯობესება, ხოლო სახიდე გადასასვლელის არსებული ხიდიდან 350 მ-ის დაცილებით მოწყობის შემთხვევაში დაახლოებით 500 მ-ით მცირდება გზის მონაკვეთის სიგრძე, მიიღება პრაქტიკულად სწორი მარშრუტი, საავტომობილო გზის მონაკვეთი მნიშვნელოვნად შორდება სოფ. საფარლოს მჭიდროდ დასახლებულ უბანს, შესაბამისად ექსპლუატაციის ფაზაზე მნიშვნელოვნად შეამცირებს ადგილობრივ მოსახლეობაზე შესაძლო ნეგატიური ზემოქმედების რისკებს, ამასთან მიზანშეწონილად ჩაითვალა არსებული სახიდე გადასასვლელის შენარჩუნება.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით, სახიდე გადასასვლელი მდ. ხევსწყალს კვეთს არსებული თაღოვანი ხიდის ქვედა ბიეფში 350 მ მანძილზე, ხიდი გეგმაში განლაგებულია სწორზე, მისასვლელეზე დასაწყისში საპროექტო გზა განლაგებულია 200 მ-იან ჰორიზონტალური რადიუსზე, ხოლო ბოლოში 750 მ-იან ჰორიზონტალურ რადიუსზე. სახიდე გადასასვლელის გაბარიტად მიღებულია 10+2X0.75 მ. მალის ნაშენის კოჭებად გამოყენებულია L=33 მ-ი სიგრძის რკინაბეტონის წინასწარ დამაბული კოჭები, რომელთა რაოდენობა კვეთში შეადგენს 7 ცალს. შუალედური ბურჯები დგაროვანი ტიპისაა რომლის საძირკვლად გამოყენებულია ნაბურღ-ნატენი ხიმინჯები რომლებიც გაერთიანებულნი არიან რკინაბეტონის როსტვერკების საშუალებით. განაპირა ბურჯები დგაროვანი შემოყრილი ტიპისაა, რომლის საძირკვლად გამოყენებულია ნაბურღ-ნატენი ხიმინჯები რომლებიც გაერთიანებულნი არიან რკინაბეტონის როსტვერკების საშუალებით.

ხიდთან მისასვლელი გზისათვის საპროექტო მაჩვენებლები შემდეგია:

- მიწის ვაკისის სიგანე -10 მ.
- სავალი ნაწილის სიგანე (გამაგრების ზოლების ჩათვლით) -7 მ.

- გვერდულების სიგანე - 1,5 მ.
- გზის კეთილმოწყობისათვის პროექტით გათვალისწინებულია:
- მიერთების მოწყობა - 2ც;
- ეზოში შესასვლელის მოწყობა - 1ც.

ხიდის მშენებლობის პერიოდში სატრანსპორტო საშუალებები იმოდრავებენ არსებული ხიდის საშუალებით მოძრაობის შეზღუდვის გარეშე. საპროექტო მონაკვეთის სიგრძე (სახიდე გადასასვლელი, მისასვლელი გზებით) 548 მ-ს.

ავტოტრანსპორტის უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველსაყოფად, მძღოლთა გზაზე სრულყოფილი ორიენტაციის მიზნით გათვალისწინებულია საავტომობილო გზის საგზაო ნიშნებით აღჭურვა, ზღუდარების მოწყობა, მიმართველი ბოძკინტების დაყენება და სავალი ნაწილის მონიშვნა.

საავტომობილო გზის სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით. მშენებლობისთვის საჭირო ბეტონის ნარევი შემოტანილი იქნება ბეტონსარევი მანქანებით. შესაბამისად ბეტონის დასამზადებლად წყლის გამოყენება საჭირო არ არის.

სამშენებლო ბაზის ელექტრომომარაგება განხორციელდება სოფ. საფარლოს არსებული ქსელიდან. ელექტროენერჯის ავარიული გამორთვის შემთხვევებში დაგეგმილია დიზელ-გენერატორის გამოყენება.

სამშენებლო სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი ფუჭი ქანების (სულ 3230 მ³) სამშენებლო დერეფნის გარეთ გატანა დაგეგმილი არ არის, მისი სრულად გამოყენება მოხდება ადგილზე გზის ვაკისისათვის საჭირო ყრილების მოსაწყობად.

სამშენებლო სამუშაოებზე დასაქმებული პერსონალის რაოდენობა იქნება დაახლოებით 50 კაცი.

წარმოდგენილ ანგარიშში აღწერილია საპროექტო გზის განლაგების რაიონის გარემოს ფონური მდგომარეობა.

საპროექტო სახიდე გადასასვლელის სიახლოვეს და მშენებლობის ზემოქმედების ფარგლებში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები და სხვა ღირსშესანიშნაობები არ გვხვდება.

საქართველოს დაცული ტერიტორიები, კერძოდ ალგეთის ეროვნული პარკი და გარდაბანის ალკვეთილი საკვლევი ტერიტორიიდან დაშორებულია საკმაოდ დიდი მანძილით.

საკვლევ ტერიტორიაზე ხმაურის გავრცელების ერთადერთ წყაროს წარმოადგენს ავტოტრანსპორტის მოძრაობა. მოძრაობის ძალზე დაბალი ინტენსივობის გამო შეიძლება ჩაითვალოს, რომ ხმაურის გავრცელების დონე არ აჭარბებს ნორმირებულ დონეებს.

საავტომობილო გზა გადის სოფ. საფარლოს მიმდებარედ, მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვის მქონე ტერიტორიაზე, შესაბამისად დაგეგმილი შემარბიელებელი ღობისმიდებების გათვალისწინებით ფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედების რისკი არ არის მაღალი;

საქართველოს სეისმური დარაიონების მიხედვით რაიონი მიეკუთვნება 9 ბალიან სეისმურ ზონას.

სოფელ საფარლოს ტერიტორიაზე, მდ. ხევისწყლის ჭალის ხეობაში და მის მიმდებარე ფერდობებზე, საპროექტო-სამშენებლო გზის დერეფანში და მის მიმდებარე ტერიტორიებზე ბუნებრივი მცენარეულობა წყვეტილად და სხვადასხვა სიდიდის ცალკეულ ფრაგმენტებათ არის წარმოდგენილი.

საკვლევ ტერიტორიაზე სახიდე გადასასვლელის მიერთება მისასვლელ გზასთან მდინარის მარჯვენა მხარეზე წარმოდგენილია მდგრადი ფერდით, რომელიც ზედაპირულად თიხნარი გრუნტებითაა წარმოდგენილი. ხოლო ხიდის ბურჯები განთავსებულია მდ. ხევისწყლის ხეობაში (ყარასუ), რომელიც წარმოდგენილია ცუდად დამუშავებული კაჭარ-კენჭნარით, ლოდების ჩანარებით, თიხნარისა და ქვიშნარის შემავსებლით და დაფარულია ბალახოვანი საფარით.

საქართველოს საინჟინრო-გეოლოგიური დარაიონების მიხედვით საკვლელი რაიონი მიეკუთვნება ართვინო ბოლნისის ბელტის, ნეოგენის და მეოთხეული ასაკის, კლდოვანი და ნახევრადკლდოვანი ვულკანოგენურ-დანალექი ქანების რაიონს.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში განხილულია შემარბილებელი ღონისძიებები როგორც მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის დროს, წარმოდგენილია ასევე გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის, მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელ ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმები, დასკვნები და რეკომენდაციები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულება:

1. უზრუნველყოს გზშ-ს ანგარიშით წარმოდგენილი მოსალოდნელი ზემოქმედების და შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესრულება;
2. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს შეთანხმება ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან, რადგან წარმოდგენილი Shp ფაილების მიხედვით მთლიანი მიწის ფართობიდან 8310 კმ.მ., საიდანაც 544,63 კვ.მ. (დმანისის სატყეო უბნის, დმანისის სატყეო კვარტალი N14, ლიტერი N4; კვარტალი N15, ლიტერი N6), „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის მიხედვით, წარმოადგენს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდს.
3. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და სარეკუტივაციო სამუშაოები განხორციელდეს “ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ” საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის შესაბამისად.
4. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს შეთანხმება (სადაც მითითებული იქნება, რომ ლიცენზიის მფლობელი თანახმაა აღნიშნულ ტერიტორიაზე თქვენს მიერ დაგეგმილ საქმიანობის განხორციელებაზე) ლიცენზიის მფლობელ სუბიექტთან, რადგან წარმოდგენილი Shp ფაილების მიხედვით საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სასარგებლო წიაღისეულის, შპს „კავკასიის სამთო ჯგუფის“ კეთილშობილი და იშვიათი ლითონების მოპოვების, N1000226 ლიცენზიის კონტურში და ექვემდებარება წიაღზე დამაგრებას.
5. უზრუნველყოს „საქართველოს მცირე მდინარეების წყალდაცვითი ზოლების (ზონების) შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N445 დადგენილებით განსაზღვრული პირობებისა და მოთხოვნების დაცვა.
6. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს გრუნტის კვლევების შედეგების წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
6. სამშენებლო სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს
7. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი, საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზაზე, მდინარე ხევისწყალზე სახიდე გადასასვლელისა და მისასვლელი გზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე

(სახელი, გვარი)

